

Nuorten näköistä toimintaa -teemahanke

LOPPURAPORTTI

HANKKEEN TIEDOT

Nimi: Nuorten näköistä toimintaa -teemahanke, numero 93989

Hallinnoija: Leader Tunturi-Lappi ry

Hankeaika: 11.03.2019 - 30.09.2020

Tukipäätöksen päivämäärä: 2.7.2019

Alatoimenpiteiden määrä: 8 kappaletta

Nuorten näköistä toimintaa oli Leader Tunturi-Lappi ry:n kolmas teemahanke ja ensimmäinen, jossa toteutettiin kehittämistoimenpiteitä. Hanke suunniteltiin alueelta nousseiden tarpeiden mukaisesti, erityisesti kuntien nuorisotoimien toiveesta. Hankkeen toimenpiteet liittyivät alueen lasten ja nuorten kursseihin sekä erilaisiin tapahtumiin. Hankkeeseen toivottiin heidän mieltymystensä mukaisesti esimerkiksi pelitapahtumia, mutta kaikki harrastuksiin liittyvät tapahtumat sekä matkat hyväksyttiin lukuun ottamatta luokkaretkiä ja muita virkistysmatkoja.

Leader Tunturi-Lappi ry hallinnoi hanketta ja asetti hankkeen toimenpiteille kustannusarviorajat 500 – 5 000 euroa. Hakijoiksi hyväksyttiin poikkeuksellisesti myös kunnat, jotka saattoivat järjestää suuremmalle määrälle nuorisoa alatoimenpiteitä. Tukiprosentti kehittämistoimenpiteisiin oli 80 %. Loppu 20 % tuli olla hakijan yksityistä rahoitusta joko talkootyönä tai rahana.

Hankkeen toimenpiteet liittyivät kaikki nuorilta itseltään tulleisiin toiveisiin. Toimenpiteinä toteutettiin kaksi tanssikurssia, karaokekurssi, laskettelukurssi, sirkuskurssi, luuriton leiri, lan-tapahtuma, lyhytelokuva, sekä Tubecon-matka. Nuorten harrastusmahdollisuudet tulivat selvästi tarpeeseen ja monelle kurssille matkustettiin kauempaakin. Poikkeusolojen jälkeen odotamme etenkin kuntien jatkavan nuorten näköistä toimintaa.

Hankkeen tultua vireille Hyrässä 6.3.2019, toiminnanjohtaja kiersi kunnissa järjestämässä infotilaisuuksia. Alkuperäistä hakuaikaa, 25.3.-6.5.2019, jatkettiin lopulta 20.5. saakka. Tämä johtui siitä, että useat hakijat olivat ilmoittaneet hakevansa rahoitusta, mutta hakemukset olivat kesken. Varsinaiset erilliset infotilaisuudet pidettiin kootusti kustannustehokkaasti yksi/kunta -idealla, mutta myös jokaisessa muussa toimintaryhmän edustamassa tilaisuudessa sekä verkoston kautta saatiin tietoa hyvin levitettyä koko alueella. Laajan verkoston hyödyntäminen sekä jo aiemman teemahankkeen kautta saatujen kontaktien myötä tieto levisi hyvin ja määrääjassa saatiinkin 8 alatoimenpidehakemusta sisään. Ensimmäinen kehittämisteemahanke yllätti positiivisesti kaikki.

Hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet

Leader Tunturi-Lappi ry:n toiminnan yhtenä tavoitteena on kehittää kylien ja etenkin nuorten yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja vaikuttamisen mahdollisuuksia. Tämä teemahanke pyrki toteuttamaan käytännössä näitä tavoitteita mahdollistamalla niiden toteutumisen rahoittajana. Tavoitteena oli aktivoida alueen toimijoita, kyliä ja yhteisöjä kehittämään yhteistyötä alueen eri toimijoiden kesken sekä edistää kylien elinvoimaisuutta ja tuoda esiin niiden vahvuuksia ja mahdollisuuksia nuorten lähtökohdista. Tavoitteena oli vahvistaa nuorten yhteenkuuluvuuden tunnetta, luoda mahdollisuuksia verkostoitumiselle ja kehittää nuorten vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Yleishyödyllisten kehittämistoimenpiteiden tulosten tuli olla kaikkien avoimesti käytettävissä ja saavutettavissa.

Määrällisenä tavoitteena oli saada korkeintaan kymmenen alatoimenpidettä. Toteuma oli lopulta kahdeksan kappaletta.

Toteutetut alatoimenpiteet vastasivat suoraan alueen lasten ja nuorten tarpeisiin. Ideat ja toteutus aktivoivat toimijoita selvittämään lasten ja nuorten tarpeita sekä vastaamaan niihin kehittämistoimenpiteillä. Toimenpiteet saavuttivat hyvin huomiota myös paikallislehdissä erityisesti Tubecon-tapahtumaan järjestetyn matkan osalta.

Hankkeen toteutusajan piti olla alun perin riittävä, mutta 2020 vuonna Covid-19-pandemia vaikutti lähes kaikkien toimintaan. Hankepääätös saatiin heinäkuussa, jolloin osa toimijoista aloitti palveluntarjoajien valinnan. Nuorisotoimet olivat kesälomalla ja aloittivat alatoimenpiteiden valmistelun syksyllä. Suurin osa tapahtumista suunniteltiin lukuvuoden mukaisesti lomien ulkopuolelle. Kurssit suunniteltiin pidemmälle aikavälille. Alun perin alatoimenpiteille asetettiin takaraja 31.7.2020 mennessä, mutta Kinisjärvi-Vuoman kyläyhdistyksen tanssikurssi olisi jäänyt kesken koronan vuoksi ja sille myönnettiin jatkoaikaa elokuun loppuun 2020. Pandemia oli vaikuttanut myös esimerkiksi Kolarin kunnan lan-tapahtuman toteutukseen, joten jatkoajalla hankkeen vaikuttavuus saatiin olosuhteisiin nähden paremmaksi.

Kittilästä hakuun saatiin yhteensä neljä hakemusta (Kinisjärvi-Vuoman kyläyhdistys, Kittilän kunta, Kittilän Vesaiset ja Palotievat Pojat). Toimenpiteet toteutuivat suunnitellusti Kinisjärvi-Vuoman tanssikurssia lukuun ottamatta. Kurssia ei voitu järjestää poikkeusolojen aikana, joten loput kurssikerrat järjestettiin kesällä. Kittilän Vesaisten Tubecon-tapahtuma ehti toteutua suunnitelman mukaisesti ja sai nuorilta paljon kiitosta. Vaikuttava tulos oli myös Kittilän kunnan nuorten toteuttama Kiinni-lyhytelokuva, jonka ensi-ilta järjestettiin 4.11.2019. Palotievan Pojat sai järjestettyä sirkuskurssin suunnitelman mukaisesti koronasta huolimatta.

Kolarista hakuun saatiin yhteensä kolme hakemusta (Kolarin kunnasta kaksi hakemusta sekä Ylläs-Slalom ry). Kolarin kunnan lanit suunniteltiin kaikkien Tunturi-Lapin nuorten yhteiseksi ja järjestettiin Muoniossa 29.2.-1.3.2020. Osallistujia saatiin lopulta Kolarista ja Muoniosta, joiden nuoret auttoivat myös järjestelyissä. Kolarin kunta järjesti myös kaksi tanssikurssia, joista saatiin hyvää palautetta. Ylläs-Slalom ry oli suunnitellut kolme lasketteluleiriviikonloppua, joista toteutui koronan vuoksi vain kaksi. Lasketteluun sesonkiluonteisuuden vuoksi kolmatta kertaa ei voitu siirtää myöhempään ajankohtaan.

Muoniosta hakuun saatiin yksi hakemus (Muonion seurakunta). Muoniossa järjestettiin kaksi luuritonta leiriä eri ikäryhmille. Ensimmäinen oli 23.-25.8.2019 ja toinen 30.8.-1.9.2019. Leirin idea oli järjestää nuorille mieluista tekemistä ilman älylaitteita. Leireillä pelattiin airsoftia, lautapelejä sekä pihaleikkejä. Alakoululaisten leirille tuli yli 50 lasta ja yläkoululaisten 15 nuorta. Ohjelmaan oltiin todella tyytyväisiä ja aikomus oli järjestää leirejä jatkossakin, mutta koronan vuoksi suunnitelmat ovat jäissä.

Resurssit, toteutuksen organisointi

Leader Tunturi-Lappi ry:n resurssit omaan toimintaan hankkeessa olivat tiukilla odottamattomien muutosten vuoksi. Maksatusvaiheessa alatoimenpiteiden toteuttajat tarvitsivat edelleen todella paljon apua, etenkin koronasta johtuvien muutosten vuoksi. Tämä työllisti hallinnoijatahoa huomattavasti, mutta apua löytyi esimerkiksi ELY-keskuksesta ja muista Leader-ryhmistä kaikkia koskettavan pandemian aikana. Toimenpiteiden tuli olla toteutettuina elokuun loppuun mennessä, mutta varsinainen hanke jatkui kuitenkin syyskuun 2020 loppuun.

LTL ry aikataulutti hankehaun mahdollisimman realistiseksi ja yhteydenpito hakijoiden kanssa jo ennen hakemusten jättöä helpotti käsittelyä. Olimme toteuttaneet jo kaksi teemahanketta, mutta ne koskivat investointeja. Kehittämishanke ei kuitenkaan itsessään ollut erityisen haastava, vain odottamaton pandemia vaikeutti toteutumista ja hallinnointia. Tarkkuuteen tulee kuitenkin edelleen kiinnittää erityistä huomiota. Hankkeessa oli verraten vähän alatoimenpiteitä, mutta olemme tiedostaneet teemahankkeet varsin työllistäviksi alatoimenpiteiden määrästä huolimatta. Olemme kuitenkin edelleen sitä mieltä, että teemahankkeet ovat vaivan arvoisia. Olemme jatkuvasti saaneet kentältä toiveita teemahankkeille ja niistä on saatu myös erityisen hyvää palautetta.

Teemahanke kokonaisuudessaan voidaan katsoa hyväksi tavaksi toteuttaa Leader-toimia, erityisesti pienten toimijoiden osalta. Kustannuksiltaan pienet alatoimenpiteet voivat olla jopa vaikuttavampia kuin tavanomaiset yleishyödylliset hankkeet. Pienuudesta ja teemahankkeen alkuperäisestä ideasta kevyemmästä hankkeesta huolimatta teemahankkeet ovat hallinnoijalle varsin työläisiä. Huolimatta siitä, onko kyseessä suuri yleishyödyllinen hanke vai pieni alatoimenpide hakijoilta vaaditaan samat liitteet ja tiedot hakemuksiin. Raskaan hallinnoinnin vuoksi olemme kokeilemassa teemahanketta kertakorvaus-periaatteella.

Kustannukset ja rahoitus

Koronan tuomista haasteista huolimatta hankkeen kokonaiskustannusarvio piti ja saimme budjetoidun rahan myös riittämään niin alatoimenpide- kuin koordinaatio-osuudessa. Osan alatoimenpiteiden toteutuessa arviota pienempinä, pieneni myös kokonaisuus hieman. Pandemian ollessa pahimmillaan odotimme monien alatoimenpiteiden ja siten kustannusten jäävän toteutumatta, mutta näin ei onneksi käynyt.

Raportointi ja seuranta

Panostimme alatoimenpiteiden tiedottamiseen ja aktivointiin myös hankkeen aikana. Muistutimme hakijoita eri vaiheista, pyrimme jakamaan tietoa ja kehottamaan jo valmiina olevia toimittamaan maksatushakemuksen sekä raportit hyvissä ajoin. Lisäksi tiedotimme koronan vaikutuksista hankkeisiin ennakoivalla otteella. Yhteydenpito olikin aktiivista ja toimenpiteistä kerrottiin hyvin. Toimintaryhmä pääsi osallistumaan myös Kittilän nuorten lyhytelokuvan ensi-iltaan. Olosuhteisiin nähden teemahanke toteutui hyvin ja erityisesti toimintaryhmää ilahdutti eri sukupolvien halukkuus ideoida nuorten omia toimenpiteitä. Kuitenkin jos koronaa ei olisi tullut, tämä teemahanke olisi ollut entistä vaikuttavampi.

Tulokset ja vaikutukset sekä jatkotoimenpiteet

Teemahanke todettiin edelleen hyväksi tavaksi toteuttaa pieniä alueen toimijoiden unelmia, hankkeita, joita ei muutoin voitaisi rahoittaa. LTL ry:n strategian yksi painopiste on nuoret. Tavanomaisia yleishyödyllisiä hankkeita on haastavaa saada tähän painopisteeseen, mutta teemahanke aktivoi toimijoita hyvin ideoimaan ja toteuttamaan lasten ja nuorten asioita. Teemahankkeen tulosten myötä jatkossa voimme odottaa enemmän nuorille suunnattuja hankkeita.

Tulemme myös jatkossa toteuttamaan ja mahdollistamaan eri teemojen alta hankekokonaisuuksia, jotka mahdollistavat pienten unelmien toteuttamisen. Aktiivinen toimikentän kuuntelu ja toiveisiin vastaaminen ovat Leaderin mahdollisuuksien rajoissa oiva tapa toteuttaa konkreettisia toimia kylille ja yhteisöille herättäen toimijat aktiiviseen omaehtoiseen kehittämistyöhön. Olemme huomanneet myös, että teemahankkeet ovat jääneet parhaiten mieleen monissa kylissä.